

**ТДВ «Інститут обліку і фінансів» НААН
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
ГО «Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України»
Науково-виробничий журнал відкритого доступу «Облік і фінанси»**



ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ БАЗИС УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ В СИСТЕМІ СУЧАСНИХ РИЗИКІВ ТА ЗАГРОЗ

**Збірник тез учасників науково-педагогічного
підвищення кваліфікації
(01 жовтня – 12 листопада 2024 р., м. Київ)**

Київ
ТОВ «ВІПО»
2024

УДК 657
О 16

Редакційна колегія:
Василішин С.І., д.е.н., професор
Нежид Ю.С., д-р філософії

*Рекомендовано до друку Науковою радою ТДВ «Інститут обліку і фінансів»
НААН (протокол № 7 від 14.11.2024 р.)*

DOI <https://doi.org/10.33146/zbcon.2024.1>

Електронна pdf-версія збірника доступна за посиланням
<http://surl.li/rghpyi>

- О 16 **Обліково-аналітичний базис управління економічною безпекою в системі сучасних ризиків та загроз:** збірник тез учасників науково-педагогічного підвищення кваліфікації (01 жовтня - 12 листопада 2024 р., м. Київ, ТДВ «Інститут обліку і фінансів» НААН, ННЦ «Інститут аграрної економіки», ГО «Федерація аудиторів, бухгалтерів та фінансистів АПК України»). Київ: ТОВ «ВІПО», 2024. 308 с.

Вміщені у збірнику тези присвячені питанням теорії, методики та організації обліково-аналітичного забезпечення управління економічною безпекою в системі сучасних ризиків та загроз; обліку і оподаткування в галузях економіки в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення України; обліково-аналітичного забезпечення сталого розвитку бізнес-суб'єктів; практичним проблемам ведення фінансового та управлінського обліку; диджитал-технологіям в обліку та звітності; аналітичному базису стратегічного менеджменту бізнес-процесів; організації та методиці аудиту тощо.

Збірник розраховано для використання в науково-практичній діяльності науково-педагогічних працівників, практикуючих бухгалтерів, аудиторів, фінансистів, податківців, державних службовців, здобувачів вищої освіти.

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовою оригіналу.
Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.
При використанні наукових ідей та матеріалів цього випуску, посилання
на авторів і видання є обов'язковим.*

УДК 657

@ТДВ «Інститут обліку і фінансів», 2024
@ННЦ «Інститут аграрної економіки», 2024
@ГО «Федерація аудиторів, бухгалтерів і
фінансистів АПК України», 2024

ЗМІСТ

Жук В., Василюшин С., Нежид Ю. СУЧАСНІ ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТДВ «ІНСТИТУТ ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ» НААН	9
Акімова Н. АУДИТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА	13
Андрушко Р. ОПЕРАТИВНИЙ КОНТРОЛЬ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ПОТОКАМИ	16
Атамас О. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ ТА НЕФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ АСПЕКТІВ	20
Бабіч І. РОЛЬ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОДАТКОВИХ РОЗРАХУНКІВ У ПОСИЛЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	22
Багрій К. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ	24
Бірченко Н. ЗБАЛАНСОВАНА СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ У СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО ОБЛІКУ: ПІДХОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	28
Бірюк О. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ	31
Bondarchuk N. USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE OPPORTUNITIES IN ACCOUNTING	34
Бразілій Н. ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ЗАХИСТУ СИСТЕМ ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ ВІД КІБЕРЗАГРОЗ	36
Васільсва Л. КЛАСИФІКАЦІЯ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ З МЕТОЮ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	39
Васюренко Л. ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	42
Velieva V. ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT OF THE MANAGEMENT SYSTEM	46
Волчанська Л. ЯК БУХГАЛТЕРАМ ПІДГОТУВАТИСЯ ДО ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	48
В'ялець О., Дащенко Г. ДІДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОСНОВА УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	51
Гавриленко В. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА СИСТЕМИ ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ	54
Гнатишин Л. АЛЬТЕРНАТИВНЕ ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ АВТОМАТИЗОВАНОГО ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	58
Годнюк І. СТАН ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА РИЗИКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	60

Губарик О. ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ КРЕДИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВОМ	63
Гуменюк І., Слободян В. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	65
Гуренко Т. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА І ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	68
Дроздова О. ВПЛИВ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ПІДПРИЄМСТВА	71
Дубина О. ПЕРЕХІД НА МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	73
Євдокімова М. ФІНАНСОВА БЕПЕКА ПІДПРИЄМСТВ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	75
Жидовська Н. СПОСОБИ ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИФАКТОРНОЇ АУТЕНТИФІКАЦІЇ	78
Замлинська О. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА РЕГУЛЯТОРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ Й ВІДПОВІДАЛЬНЕ ВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АПК	80
Здирко Н., Мулик Т. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В АУДИТІ	84
Зуб М. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ЗАСІБ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ	87
Іщенко Я. ОБҐРУНТУВАННЯ ОСНОВНИХ ТЕОРЕТИЧНИХ ДЕФІНІЦІЙ ОБЛІКУ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА	90
Кірдіна О. ДІДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	93
Koval N. FORMATION OF MANAGEMENT STRATEGY ACCORDING TO THE DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF WAR	95
Коваль О. ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОФЕСІЇ БУХГАЛТЕРА ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	98
Коваль С. МЕТОДИ ЗДІЙСНЕННЯ АУДИТУ ТОВАРНИХ ЗАПАСІВ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ	100
Козаченко А. ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	103
Кононенко Л. ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОБЛІК ТА АУДИТ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	106
Костякова А. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ТА РИЗИКУ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ	108

Криворучко М. ПОСИЛЕННЯ ЕТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОГО СУДЖЕННЯ БУХГАЛТЕРА	111
Крот Ю. МЕТОДИ ВИМІРЮВАННЯ ТА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	113
Кругла М. ЕКОНОМІЧНІ РИЗИКИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОБЛКОВІ ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ НИМИ	116
Кузик Н., Гуцаленко Л. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ КОНСОЛІДОВАНОГО БАЛАНСУ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ	118
Кузнецова Н. АНАЛІТИЧНА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЗАГРОЗ	121
Кулинич М., Скорук О. УПРОВАДЖЕННЯ ПРИКЛАДНИХ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ПРОГРАМ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ШВЕЙНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	124
Кушнір Л. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ОБЛКОВИХ ПРОЦЕСАХ: МОЖЛИВОСТІ АВТОМАТИЗАЦІЇ ТА ВИКЛИКИ У СВІТОВІЙ ПРАКТИЦІ	126
Лаговська О. ЗВІТНІСТЬ В РОЗРІЗІ КРАЇН В КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	128
Лисенко А. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ РИЗИКІВ ТА ЗАГРОЗ	130
Литвиненко В. ERP-СИСТЕМИ В ОБЛКОВОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	133
Литвинов А. РОЗВИТОК АНАЛІТИЧНОЇ ФУНКЦІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВА	135
Магопець О. ОЦІНКА РИЗИКІВ У СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ	138
Малецька О. БЕЗПЕКОВІ МЕХАНІЗМИ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА РІШЕННЯ	141
Маначинська Ю. ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ОБЛКОВО-ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ	143
Мармуль Л. СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ОБЛКОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	145
Мацьків Г. ВПЛИВ BIG DATA НА СИСТЕМУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	148
Мачак Т. ОБЛКОВО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	151
Мельничук О. ФОРМУВАННЯ ЗВІТНОСТІ З ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ В ЕЛЕКТРОННОМУ КАБІНЕТІ ПЛАТНИКА: ОКРЕМІ НЕДОЛІКИ ПРАКТИЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ	153
Мирончук З. РОЛЬ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	157

Міньковська А. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В КОНТЕКСТІ УПРАВЛІННЯ КАДРОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА: АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	160
Могилова М. АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ М&А ЯК АЛЬТЕРНАТИВИ СТРАТЕГІЇ ОРГАНІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	162
Назарова Г. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ТА ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ОФОРМЛЕННЯ ОПЕРАЦІЙ У СФЕРІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	165
Накісько О. ТРИГЕРИ ПОДАТКОВИХ ІННОВАЦІЙ ТА НОВІТНІ ЦИФРОВІ РІШЕННЯ У ФОКУСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРАГНЕНЬ УКРАЇНИ	167
Наумова Т., Кащена Н. ВНУТРІШНІЙ АУДИТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ	170
Нестеренко І., Ковалевська Н. РОЛЬ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	173
Нестеренко О. РОЛЬ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ПРОТИДІЇ ГІБРИДНИМ ЗАГРОЗАМ	176
Ніколашин А. ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТУ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	179
Нужна О. УПРАВЛІННЯ РЕНТАБЕЛЬНІСТЮ АКТИВІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	183
Одношевна О. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ: ПРАКТИЧНА ПРОБЛЕМАТИКА ТА НАПРЯМИ ВИРІШЕННЯ	185
Олійник Л. СУЧАСНІ НАПРЯМИ ФІНАНСОВОГО ВІДНОВЛЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	188
Павленко Н. ОБЛІКОВА АНАЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	190
Павлова Г. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО МОДЕЛЮВАННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	192
Пастернак Я. ФОРЕНЗІК-АУДИТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАПОБІГАННЯ ШАХРАЙСТВУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	195
Перчук О. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИКИ ОБЛІКУ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	199
Петришин Л. АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ НА АГРОПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛ ТРАНСФОРМАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	202
Подольчук О. НОВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В СИСТЕМІ РОЗРАХУНКІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ	205
Поліщук І. ОБЛІКОВО-СТАТИСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	207

Правдюк М. РОЗВИТОК СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	209
Пристемський О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕКИ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА	212
Прокопишин О. ДІДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	215
Пугаченко О. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ З АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ ІЗ БЮДЖЕТОМ ЗА ПОДАТКОМ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ	218
Рижикова Н. ЕФЕКТИВНЕ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЯК ЧИННИК ЙОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ	221
Романюк І. ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНОЮ ГАЛУЗЗЮ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	224
Руденко С. ТЕХНОЛОГІЯ БЛОКЧЕЙН В ОБЛІКОВІЙ СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ БІЗНЕСУ	227
Саванчук Т., Юрченко С. ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНВЕНТАРИЗАЦІЙНОЇ РОБОТИ ЯК ОСНОВА ДОСТОВІРНОСТІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	229
Савченко В. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В АГРАРНОМУ БІЗНЕСІ У КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ	232
Садовська І., Нагірська К. ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	234
Сакун А. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ТА БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ	236
Свистун Л. СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	238
Свічкач Н. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА В БУДІВНИЦТВІ: АДАПТАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ ФІНАНСУВАННЯ ДО ЗМІН ЗАКОНОДАВСТВА	241
Семенець І. ОБЛІК ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	245
Sievidova I. RISKS OF DIGITALIZATION IN THE BANKING SECTOR	248
Скрипник С. ІНСТРУМЕНТИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І КОНТРОЛЮ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	250
Стешенко О. АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	253
Ткаченко О. ФІНАНСОВА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	255
Ткаченко А. РОЛЬ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКОЮ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ДИСФУНКЦІЇ	257
Тлущкевич Н. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ	260

Фатенок-Ткачук А. ТЕХНОЛОГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЦИФРОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	262
Fedoryshyna L. BUCHHALTUNG UND ANALYTISCHE SICHERHEIT DER KOSTEN FÜR DIE BETRIEBSAKTIVITÄTEN DES UNTERNEHMENS	265
Фісуненко П. НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	268
Фоміна Т. ЕКОЛОГІЧНЕ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ	271
Царук Н. ВИБІР СТАНДАРТІВ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ЗВІТНОСТІ ПРО СТАЛИЙ РОЗВИТОК АГРОПІДПРИЄМСТВАМИ УКРАЇНИ	275
Ціцька Н. НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ЯК СКЛАДОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ	278
Чернецька О. АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ	281
Шевчук К. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	283
Шепель І. ОЦІНКА РОЛІ ІНТЕГРОВАНИХ ОБЛІКОВИХ СИСТЕМ В УПРАВЛІННІ ДАНИМИ ТА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	285
Шинкаренко О. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТОМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	288
Шматковська Т. ДІДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ: ТРУДНОЩІ ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	290
Штерма Т. АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ВІДОБРАЖЕННЯ БЕЗРОБІТТЯ В КРАЇНІ	292
Юрченко О. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	294
Юрченко Ол. АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ПІДПРИЄМСТВ ОБОРОННОЇ ГАЛУЗІ	298
Якубишин О. ЦИФРОВІЗАЦІЯ В СИСТЕМІ ПОДАТКОВИХ РОЗРАХУНКІВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ	301
Янковська К. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДІДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЙ В ОБЛІКОВІЙ СФЕРІ	303
Янчева Л. УДОСКОНАЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ІНТЕГРОВАНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ З ВИКОРИСТАННЯМ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА КОНКУРЕНТНОЇ РОЗВІДКИ	305

Тетяна НАУМОВА

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку,
аудиту та оподаткування
Державного біотехнологічного університету, м. Харків, Україна

Наталія КАЩЕНА

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку,
аудиту та оподаткування
Державного біотехнологічного університету, м. Харків, Україна

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ

В системі показників фінансово-господарської діяльності підприємств роздрібною торгівлю значну роль відіграє інформація про його фінансовий стан. У контексті цього, особливого значення набуває оцінка фінансового стану з метою задоволення інтересів різної групи користувачів фінансової звітності. Неволодіння якісною та достовірною інформацією про фінансовий стан несе загрозу економічній безпеці підприємства. Внутрішній аудит в системі управління економічної безпеки може виступити відповідним гарантом підтвердження чи спростування інформаційного ресурсу підприємств роздрібною торгівлю. Особливістю їх функціонування є мобільність та динамічне реагування на виклики та загрози, які спричинені сучасним станом політичної, економічної та фінансової нестабільності. Саме у цих умовах економічна безпека є вирішальним фактором забезпечення стабільності та збалансованості основних фінансових показників діяльності та перспектив розвитку роздрібних підприємств.

Шуміло О.С. у своїх наукових дослідження виділяє «такі два типи економічної безпеки торговельного підприємства, як балансуєчий і захисний, що дає змогу більш повно забезпечити та гарантувати стан економічної безпеки торговельного підприємства. Балансуєча функція економічної безпеки підприємства роздрібною торгівлю полягає у забезпеченні стійкого функціонування підприємства в стабільних умовах господарювання. Захисна функція економічної безпеки підприємства роздрібною торгівлю полягає в забезпеченні та гарантуванні стану, що забезпечить адаптивність підприємства роздрібною торгівлю в небезпечний кризовий період.» [1, с. 727-728].

На нашу думку, саме забезпечення захисної функції необхідно приділяти значну увагу, особливо в умовах воєнного стану. Багато науковців вважають, що забезпечення економічної безпеки може досягатися завдяки «можливості внутрішнього аудиту бути «внутрішнім опонентом» і аналітиком ризиків стратегічного рівня» [2, с. 81]. Автори наголошують, що «основною загрозою для бізнесу стали наймані працівники. В найближчий період менеджмент зажадає від внутрішнього аудиту різкого посилення роботи щодо виявлення та запобігання шахрайства» [2, с. 81].

У своїх попередніх дослідженнях ми наголошували на тому, що «на сьогоднішній день основним джерелом загроз є люди. Основними напрямками у цьому контексті є: створення культури, за якої співробітники підприємств торгівлі прагнули б до взаємодії і самі зверталися до служби безпеки, замість її уникнення; обмеження збереження, завантаження або копіювання даних на свій пристрій» [3, с. 8].

Отже, основними напрямками функціонування служби внутрішнього аудиту є запобігання випадкам шахрайства, а саме концентрування завдань на формуванні особливого активу – корпоративної культури, визначення, розподіл обов'язків та відповідальність повинні бути закріплені в окремому Положенні. Доречним є думка авторів щодо виділення відповідної підпорядкованості служби внутрішнього аудиту: «в сучасних умовах для багатьох компаній типовою є ситуація, коли ризик-менеджмент підпорядковується заступникові директора зі стратегії, служба безпеки – генеральному директору, внутрішній аудит – фінансовому директору. Тому компанії приймають рішення, направлені на те, щоб зосередити управління всіма подібними функціями в одних руках. Іноді процеси інтеграції йдуть природним шляхом без усвідомлення необхідності вирішити проблему комплексно. З точки зору відповідності стандартам професійної діяльності Інституту внутрішніх аудиторів доцільно було б підпорядкувати ці підрозділи директору з безпеки бізнесу, розподіливши між ними функції й відповідальність. У цьому випадку втрат незалежності та об'єктивності внутрішнього аудиту можна уникнути, якщо директор з безпеки бізнесу буде підпорядкований раді директорів у частині функцій внутрішнього аудиту, та генеральному директору – в частині інших функцій» [2, с. 82].

На підставі проведеного дослідження, ми дійшли висновку що забезпечення економічної безпеки на підприємствах роздрібною торгівлі у більшості випадках досягається завдяки відповідальності внутрішнього аудиту, а точніше окремої служби. «Структура організації внутрішнього аудиту товарних запасів у ритейлі базується на раціональній побудові його апарату. Ми вважаємо, що в залежності від архітектури служби внутрішнього аудиту та відповідно від розподілу самої праці штатних співробітників ритейлу у виконанні контрольних процедур слід розрізняти централізовану та децентралізовану її форми» [4, с. 10].

Наявність окремої служби вимагає від неї виконання завдань, направлених на оцінку функціонування не тільки внутрішнього середовища, а ще і зовнішнього середовища підприємств роздрібною торгівлі. Тобто проведення SWOT- аналізу та PEST-аналізу, який є важливим методом діагностики зовнішнього середовища підприємства, дозволяє виявити поточний і майбутній стан його компонентів, тенденції зміни чинників, можливості та загрози для підприємства. Ми вважаємо, що основою економічної безпеки підприємств роздрібною торгівлі є сталий розвиток, тому завданням служби внутрішнього аудиту передбачає визначення рівня економічної безпеки та реалізація відповідних заходів щодо зниження втрат від загроз і розробку заходів щодо забезпечення існування підприємств для організації більш дієвих ефективних видів рентабельних заходів.

Сатир Л.М., Кепко В.М., Стаднік Л.І. розглядають наступну «методику визначення рівня економічної безпеки торговельного підприємства у такій послідовності:

- оцінка бухгалтерського балансу та іншої доступної інформації з метою аналізу зібраної сукупності індикаторів економічної безпеки;
- поділ показників економічної безпеки та визначення їх приналежності до певної групи показників – фінансові, кадрові, технічні тощо;
- встановлення порогових значень для показників (індикаторів) економічної безпеки;
- розрахунок інтегрального показника для кожної класифікаційної групи індикаторів;
- визначення та аналіз «слабких місць» в діяльності підприємства;
- розрахунок критичного показника (зведеного коефіцієнта), значення якого рангує показники (від критичного до мінімального) ризиків та небезпек;
- розробка комплексу заходів із забезпечення економічної безпеки процесів організації торгівлі та комерційної діяльності;
- формування та реалізація стратегії розвитку підприємства» [5, с. 79].

Таким чином, незалежно від підпорядкованості служби внутрішнього аудиту на роздрібних підприємствах, напрямки та завдання її функціонування не змінюють її головну мету - своєчасне виявлення недотриманням встановленого порядку ведення бухгалтерського обліку, складання та подання звітності; забезпечення економічної безпеки шляхом запобігання випадкам шахрайства контролюючи дотриманням принципів корпоративного управління; зниження ризиків і як результат збільшення рентабельності бізнес-процесів.

Список використаних джерел

1. Шуміло О.С. Типи економічної безпеки підприємства роздрібною торгівлі. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 9. С. 727–729. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/9_ukr/124.pdf
2. Будник Л., Блажей І., Ронська О. Внутрішній аудит в управлінні економічною безпекою підприємства: актуальні аспекти. *Галицький економічний вісник*. 2021. № 4 (71). С. 77–84. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/71/1000.pdf>
3. Акімова Н. С., Кирильсва Л. О., Наумова Т. А. Інформаційна безпека підприємств торгівлі в умовах становлення глобального інформаційного суспільства. *Підприємництво і торгівля*. 2023. Вип. 35. С. 5–10. URL: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-35-01>
4. Акімова Н. С., Наумова Т. А., Кирильсва Л. О. Удосконалення системи інформаційного забезпечення внутрішнього аудиту товарних запасів у ритейлі. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг : зб. наукових праць*. Харків: ДБТУ, 2024. Вип. 1 (35). С. 6–18. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/54665>
5. Сатир Л.М., Кепко В.М., Стаднік Л.І. Економічна безпека торговельного підприємства в системі організації торгівлі та комерційної діяльності. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 4(04). С.75–80. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.4-13>

Науково-практичне видання

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ БАЗИС УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ В СИСТЕМІ СУЧАСНИХ РИЗИКІВ ТА ЗАГРОЗ

**Збірник тез учасників науково-педагогічного
підвищення кваліфікації**

(01 жовтня – 12 листопада 2024 р., м. Київ)

Видано в авторській редакції

Комп'ютерний набір та верстка: *Василішин С.І.*

Технічний редактор: *Нежид Ю.С.*

Відповідальний за випуск: *Василішин С.І.*

Підп. до друку 14.11.2024. Формат 60*84^{1/16}. Папір офсетний.

Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.

Ум. друк. арк. 18,0. Тираж 150 пр.

Видавець:

ТОВ «ВІПО»

03127, Київ, вул. Героїв Оборони, 10

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК 4171 від 10.10.2011 р.
